

גלגלי הזהב של

0608724. לסיכום: אנא קבלו את התנצלותנו על כי הצק עבור תשלום האשראי הדוקומנטרי וההעברות התעכב עד היום. חברת מאן מינכן, 26.6.82.

תמוה מאוד יותר מכך. ארבע שנים של אחוקת כסף לא להם כאבן שאין לה הופכין.

במה זה עלה לקואופרטיב, וכמה למשלמיהמסים, המסבי סדים את ברטיסהנסיעה?

התאמת חשבונות היא מילת מפי תח ברוח המפקחים. עוד מצאו אותם חברי ועדת הפיקוח:

ב-1978 הועברו לחברת מאן עבור חלקי חילוף עם רשימה מצורפת סך 217,375 מארק, אולם מאחר וההזמנה האורייגנלית הגיעה רק בחלקה, נשאר עודף בחברת מאן בסך 117,147 מארק. גם כסף זה הוחזר לקופת האגודה.

הוחזר לך אחרי ארבע שנים? מעניין לך — רוכשת האוטו בוסים — לא למאן הייצרנית המי ספקת אותם לתליאבי, מגיעים כל הזמן עודפים (שגילה במיקרה מנהל הכספים החדש בן משה קריגסר). הנמצאים בגרמניה ארבע שנים ללא דורש (עד שעורר את הפרשה קריגסר, שנרדם מן הממצא שנפל לידיו). האם היה מישוהו בצמרת "דן" מעוניין ב"שמירת" הכסף, שעמד לזכות "דן" בגרמניה, עד שיודרש עלידי מישוהו? "לא קיבלנו עמלה, האמן לי, פלט בלחש יוסי הורביץ במישרו.

הפרשי עמלה

חברי ועדת הפיקוח חשפו עוד מימצא המעורר תמיהות, אם לא מעבר לכך: בהתאם לחוזה שנערך ב-19.7.77 בין הנהלת דן להחברה המאוחדת, המשמשת כסוכן של מאן בישראל, הוחלט לשלם בדמי-עמלה על הר כישה הראשונה של חלקי-חילוף עד 500,000 מארק 2.5%, אולם במקום לשלם 2.5% שולם 5% עבור אותה רכישה.

ועדת הפיקוח ממשיכה לתאר את אשר גילתה בלשונה היא:

ב-19.9.79 נתקבל מיכתב מהחברה המאוחדת בליווי המאהה על סך 108,120 לירות, שזה חצי הסכום מ-17,000 מארק ששולם בדמי-עמלה. גם כסף זה הוחזר לקופת האגודה, והנה לשון המיכתב:

יאר (אנקורי) דיקר. הנדון: זיכוי עמלה על חלפים בתקופת נובמבר 1978 עד יוני 1979. חיובנו השבונכס עבור עמלות על חלקי-חילוף, בהתאם לרשימה המצורפת, בסך 216,776 לירות. היות ועליש החוזה בינינו מגיע לנו עבור קניות חלפים של 500,000 מארק ראשונים עמלה בגובה 2.5%, אנו מצרשים בזאת תעודת-זיכוי מספר 2065 על סך 108,129 לירות, המהווים הפרשי-עמלה. 19.9.79. (אברהם) רוטנברג.

"הפרשי-עמלה" מוחזרים ללא ריבית והצמדה. סתם כך, מי אחראי לתשלום העמלה הכפול? לה? מי נתן את ההוראה? האם רק מעות השבונות?

הסיפור הזה להתכתבות עם מאן, גם הגרמנים ממהרים להחזיר לך "הפרשים", אחרי שמישהו חושף משהו בספר-החשבונות החתום של דן. ועוד מנפלאות דן, על פי מימצאי ועדת הפיקוח:

ב-15.1.78 נערך חוזה בין דן לבין מאן. לרכישת 25 אוטובוסים מסרי ארים. בהתאם לחוזה נקבע תשלום עבור כל אוטובוס בסך 211,500

מנהלי "דן"

בכרשת לוינסון החגלחה קרן סודית של מארקים, שנגבו מחברת "מדצדס" נקומיסין סמוי על עיסקה של "אגד" ונשמרו בקרן סודית לחלוקה בין ידידי לוינסון. עכשיו חושף העולם הזה כרשה של מארקים מיסתוריים בקואופרטיב השני

ו. פרשת המארקים השחורים

עלידי המפקחים, הגישה ועדת הפיקוח רוח לאסיפה הכללית. בפעם הראשונה גילו המפקחים טפה, אך הסתירו טפחיים — ושבו: הגילויים לא מצאו את דרכם אל התיקורת היש-ראלית, המרכה לפרסם בעיקר דברים שוליים או פכים קלים על המתרחש בך.

בספטמבר 1982 גילו חברי ועדת הפיקוח: לאחר שהנהלה ערכה את עיסקת המאנים האחרונה, נעשתה ביוזמת ראשי-האגף, החבר קריגסר, התאמת השבונות בעניין כל הרכב עם חברת מאן.

כתוצאה מהתאמה זו הגיעה תשובה ב-30.6.82 מחברת מאן, בצירוף המאהה על סך 153,630 מארקים — עודף מעסיקות-רכישה קדמות.

להלן תירגום טלקס שנתקבל מחברת מאן, גרמניה: הנדון: זיכוי מאשראי דוקומנטרי עבור אספקת הרכב בדלקמן: 100 שילדות אוטו בוסים מאן, 50 אוטובוסים מאן. לאחר בדיקת האשראי הדוקומנטרי עבור האוטובוסים הנל מצאנו כי שילמתם עודף של 153,630 מארק, אנו נשלח לכם פירוט מהדיוק של הסכום כנסר. אנו מעבירים סכום העודף בסך 153,630 באמצעות טלגרף היום לבנק-פועלים, הסניף המרכזי תליאבי, מיספר חשבון

הנהלה כולה באחריות למחדל הזה: איך יתכן שסכומים איריים כאלה אינם מוצאים דרכם לקופת הקואופרטיב? אנו זמתין, עם כל ציבור החברים, לסיום החקירה, ותובעים מהנהלה לפרסם את מימצאיה: עד היום לא פירסמה הנהלה דבר בנושא.

הנהלה הטילה על הפרשה מאח יאיר קוטלר

איפול מלא. מקפידים על קשר של שתוקה. הנהלה לא נענתה גם לפני ועדת הפיקוח, שקבעה ברורות נכמי: 1983

במערכת ההתחשבות עם חברת מאן מצאנו אידיוקים (חוסר התאמה). אנו מציעים שכל מערכת הכספים הנובעת מתוך תביעות מהחברה זאת תרכז ביד אחת תחת אחריות אגף-הכספים (החל מהגשת התביעה ועד סילוקה).

התאמת חשבונות 10 בספטמבר 1982, כמה חודשים לפני שנאמרו דברים אלה

וגם מהקצנות הרולארים מהקואופרטיב לצרכי אותם ביקורים, ואש"ל, שרובם מכוסים בידי המארחים. ב-1982 — ומאז — האשימו חברים בך, המשתייכים לסיעה בשם "דור ההמשך לשינוי ויוזמה", את צמד רת החברה ב"פרשיות אפלות" הקשר רות ב"פרשת המארקים הגרמניים". פעילי הסיעה צברו אצלם מידע חסוי, שלא פורסם בתיקורת הישראלית עד היום, על עיסקת-הענק עם חברת מאן. הם כתבו: "פרשיות אפלות מחילות לצוץ. אחת הפרשיות, שבימים אלה קורמת עור וגידים, היא פרשת המארקים הגרמניים".

בעלי המידע מיהרו לפרסם כרוז פנימי ב-1982: מסתבר כי מאז 1978 שוכבים בגרמניה יותר מ-300 אלף מארקים גרמניים השייכים לקואופרטיב. במיכתב מתנצלים מנהלי חברת מאן שהם לא ידעו למה להעביר את הכסף, ראש אגף-הכספים דהיום התבטא, שאין זה עדיין סוף הפרשה. הנושא נמצא בטיפול רואי-החשבון, והחקירה עדיין נמשכת. סביר להניח שיתגלו כספים רבים נוספים!

חבריהם: כל עוד הקורת הנושא נמשכת, אין בכוונתנו להטות האש מות על אייזרש בסני חברי הנהלה שעסקו בנושא רכישת המאנים, יוסי הורביץ וראשי אגף-הכספים והמשק, אך אנו מאשימים את

יוסי הורביץ הוא יו"ר מזכירות קואופרטיב דן. גדול ממדים, שמן מאוד. בוס לכל דבר כבר 16 שנה.

הוא נראה ונשמע מבוהל ביום השישי האחרון (16.8.85), כשבאתי אל לישיבתו לשוחח איתו. הוא נתקף פחדים. אני מבקש ממך: אל תכתוב עלינו! האמן לי, הכל פוליטיקה!

הוא ישב בכורסה ענקית במישרד ממוזג, בקומה העשירית של גורד-שחקים המכונה "בית דן" בכנייני הדר פנה, הסמוכים לבית-החולים איכ"ר. לוב ביקשתי לשמוע את תגובותיו להאשמות כבדות על פגיעות בטוהר-המידות, שמטיחים בהנהלה חברים ותיקים.

הבוס חמק מכל שאלה, כתום יותר משעתיים של ראיון-שיחה, שהיו בכחינת מונולוג של ה"ו", שתמציתו, אגא, חוס עלינו, נותרו בידי רק כמה הערות שוליות, שאותן ביקש הורביץ לראות כמענה על קושייתי שלוו בעובדות מעוגנות.

יוסי הורביץ הוא גם חבר מועצת עיריית תליאבי-כייפו מטעם מפלגת העבודה. הוא הוכר כמזעמד מטעם מפלגתו לכנסת ה-11. בשיחתו איתי עורר רחמים, תחנוניו היו בכחינת השפלה עצמית של בוס-כל-יכול השולט בך ככיתה: הרפה מאתנו אני מבקשך, רד מזה! אל תכתוב! עיתונאים אחרים שמעו לנו ולא כתבו. שוב צללו אוזניי: קשר הי השתקה בתקשורת הישראלית.

למי להעביר את הכסף?

אחד האירועים היותר מסעירים בך, שאינו יורד שנים מסרר היום, מוכר בשמו הקצר "פרשת המארקים". תחילתו של הסיפור הרממתי המתמשך במאי של 1977. נחתם חוזה עם הקונצרן הגרמני מאן, יצרן אוטו-בוסים ומשאיות שרכשו גוניטין, דן ביקש לחדש את משק האוטובוסים הרועע שלו, שנשען על ליינד הבריטי, שלא נמצאו מתאימים לתנאי ישראל, אחרי שבחובו סכומי-עתק על הבתים לישראל וגם על הרכבתם בארדור.

נחתם הסכם מיסחרי בין הממשלה לבין דן, שבמיסגרתו נקבע סל-תשומות: הרוצאות המוכרות לקביעת תעריף הנסיעה. הרבר נדרש לצורך סיכסור כרטיס-הנסיעה בידי הממשלה, קרי: משלמיהמסים.

במיסגרת הסל הוכרה הוצאה לרכישת אוטובוסים לחדוש המשק, הכספים מורומים על-ידי דן לקרן-ההצטיידות, שבאמצעותה נרכשים האוטובוסים בגרמניה. בקון חמישה חברים: שלושה מדן ושני נציגי הממשלה ממישרי האוצר והתחבורה.

השנה, למשל, רוכשים יותר מ-80 אוטובוסים מחברת מאן, בהם 70 המיועדים לתחבורה עירונית, אלה מורכבים בהארג ובמרכבים. האחי רים מגיעים שלמים, וול יותר להביא את האוטובוסים שלמים, למרות המיי סוי הכבד המוטל על רכב גמור, אך בישראל הדאגה העיקרית והראשונה אינה רווקא לחיסכון ועול, אלא למתן תעסוקה לעובדי שני המיפעלים, שפרנסתם נשענת בעיקרה על הרכבת אוטובוסים.

מאז 1978/1977 נקלטו בך כ-800 אוטובוסים תוצרת מאן. הדגם החדש, המוצלח כנראה הרבה לעומת ליינד הקודם שגרם-גורם צרות, כבר מהווה רוב כצי לקואופרטיב, המונה כ-1400 יחידות. הווה ההצטיידות יימשך עד 1991. אחריכך בורודי יוארך.

יבוא אוטובוסים בכמויות כאלה הוא מיכרהיזה בצמרת דן, המבקררת הרבה בגרמניה. החברים הננים מירוח נריב